

پیشگفتار مترجمان

یکی از مباحث مهم و اساسی در زندگی شهری توجه به مفهوم شهر و فرهنگ زندگی در آن است. امروزه انسان‌شناسی شهری یکی از زیرمجموعه‌های علم انسان‌شناسی بوده و با نیازهای روز در جامعه شهری همراه است.

کتاب حاضر مقدمه‌ای بر حوزه رو به رشد انسان‌شناسی شهری است. شهرها حوزه مهمی برای مطالعات علوم اجتماعی هستند و ارتباط فرهنگ با فضاهای شهری بسیار حائز اهمیت است. مطالبی که در این کتاب آورده شده در حوزه‌های امور شهری، جدید و قابل اجرایی شدن است. این کتاب را ریوکه جفی و آنوک دی کانینگ تألیف کرده‌اند؛ ریوکه جفی، استادیار مرکز مطالعات شهری و دیارتمان جغرافیای انسانی، مطالعات، تنظیم و توسعه بین‌المللی دانشگاه آمستردام هلند و آنوک دی کانینگ استادیار دیارتمان انسان‌شناسی فرهنگی و تحقیق و توسعه دانشگاه رادبود نیجمنگان هلند هستند.

کتاب در یازده فصل ترجمه شده است و در آن به موارد ذیل به ترتیب اشاره شده است: مقدمه؛ مکان‌های شهری؛ تحرک‌های شهری؛ زندگی اجتماعی در فضای عمومی؛ اقتصادهای شهری؛ مصرف، اوقات فراغت و سبک زندگی؛ شهرها و جهانی شدن؛ برنامه‌ریزی شهری؛ شهرها، شهروندی و سیاست؛ خشونت، امنیت و کنترل اجتماعی و نتیجه‌گیری. این کتاب برای دانشجویان و علاقه‌مندان حوزه علوم اجتماعی و حوزه مدیریت شهری و مدیران شهری، همچنین برنامه‌ریزان شهری و فضاهای شهری مفید به نظر می‌رسد. امیدوارم خوانندگان آراء خود را به منظور تقویت مباحث کتاب منعکس و ما را در رفع اشکالات یاری کنند. در پایان، از افراد بسیاری که در این مسیر ما را یاری کرده‌اند، سپاسگزاریم؛ از سرکار خانم ناهیده گنجی که ویرایش ادبی این اثر را با دقت انجام داده و همچنین از خانم نرگس رفیعی که کتاب را نمونه‌خوانی و بازبینی کرده و در تنظیم نمایه کمک نموده‌اند و خانم دکتر سولماز چمنی که با دقت متن را بازبینی کردند و دوستان و همکارانی نیز که بخش‌هایی از این کتاب را به دقت مطالعه کرده و نظرات ارزشمندی ارائه داده‌اند، تشکر می‌کنیم.

علی باصری

محمدطیب سلطانی نژاد

پیشگفتار

امیدواریم که در آمدی بر انسان‌شناسی شهری بتواند شکاف عمیقی را که در کتاب‌های مرجع در زمینه معرفی انسان‌شناسی و زیرشاخه‌های آن مشاهده می‌شود، پر کند. ما هم به موضوعات شهری بسیار علاقه‌مندیم، و هم بر آنیم که شهرهای مختلف را بشناسیم و گوناگونی، نوآوری و رویارویی‌های غیرمنتظره در دل آن‌ها را تجربه کنیم. همچنین در نظر داریم مسائل اجتماعی گوناگون در شهرها مانند نابرابری، ناامنی و آلودگی را تجزیه و تحلیل کنیم. امید داریم که اشتیاق ما به زندگی شهری و بررسی منتقدانه مسائل شهری در سراسر این کتاب برای خوانندگان آشکار باشد.

به سیاق همه انواع متون و به ویژه متون انسان‌شناسی، سیر اندیشه دانشگاهی و شخصی ما نیز بر محتوای کتاب حاضر تأثیر گذاشته است. در حالی که در این کتاب سعی شده است مهم‌ترین مطالب روز درباره انسان‌شناسی شهری در کنار توجه به دامنه جغرافیایی گسترده‌ای از شهرها دربر گرفته شود، تأکید ویژه ما بر برخی موارد می‌تواند ناشی از خط فکری مان در این زمینه باشد. شاید محل زندگی ما در هلند، موجب شده است نسبت به کسی که مثلاً در ایالات متحده زندگی می‌کند، چشم‌انداز متفاوت‌تری درباره انسان‌شناسی شهری و شهرهای جهان برای خوانندگان فراهم آوریم. همچنین تحصیلات دانشگاهی ما بر مثال‌هایی که می‌آوریم، بر انتخاب مطالعات موردی درباره موضوعات خاص و برداشت‌های خاصی که از حوزه گسترده انسان‌شناسی شهری داریم، تأثیر می‌گذارد.

بیشتر کارهای ریو که در جزایر کارائیب، خصوصاً در کینگستون جامائیکا بوده است. پژوهش‌های اولیه او بر آلودگی شهری و عدالت زیست‌محیطی در کوراسائو و جامائیکا تمرکز داشت و پس از آن طرح پژوهشی‌ای را درباره نقش حاکمیتی نجیب‌زادگان تبهکار در جامائیکا اجرا کرد. تحقیقات اخیر او تأثیرات سیاسی خصوصی‌سازی خدمات امنیتی در کینگستون، اورشلیم، میامی، نایروبی و رسیفی^۱ را بررسی می‌کند. علاوه بر این، پژوهش‌های

۱. بندری در شمال شرقی برزیل - و.

او بر نقش فرهنگ عامه (موسیقی، ویدئو کلیپ‌ها، رقص‌های خیابانی، دیوارنوشته‌ها و نقاشی‌های دیواری) در نحوه تجربه و بیان مردم از همبستگی و طردشدگی شهری‌شان تمرکز دارد.

کار دانشگاهی آنوک، با مطالعه‌ای درباره افراد حرفه‌ای طبقه متوسط در شهر قاهره آغاز شد که در حال رفتن به سوی نئولیبرالیسم بود. او هنوز پیوندهای محکم خود را با این شهر حفظ کرده است. آنوک سپس درباره تاریخ اجتماعی سورینامی با تمرکز بر شهر معدنی بوکسیت^۱ در موئنگو^۲ پژوهش نموده است. پس از آن، او به تحقیق درباره شهر خویش، آمستردام، و به تحلیل این نکته پرداخته است که چگونه گفتمان‌های عمومی ملی گرایانه و نژادپرستانه جدید به زندگی روزانه و سیاست در این شهر چندقومیتی شکل می‌دهند. او در پژوهش‌های کنونی‌اش از دیدگاه فرزندپروری مهاجران به دنبال کشف این موضوع است که چگونه مسئله شهروندی در اروپایی بررسی می‌شود که بیش از پیش مهاجران را معضل یا تهدید معرفی می‌کند.

نوشتن کتاب *درآمدی بر انسان‌شناسی شهری*، سفری هیجان‌انگیز بوده است که درک ما از پژوهش‌های حاضر در این حوزه افزایش داده و به ما کمک کرده است با آثار پژوهشی همکاران خود در سراسر جهان آشنا شویم. بسیاری از این همکاران لطف داشته و تصاویری را برای ما فرستاده‌اند تا بتوانیم در کنار بحث درباره آثار ایشان، از آن تصاویر استفاده کنیم. همچنین ما از جمع‌سپاری غیررسمی و پرسش از همکاران برای دریافت توصیه‌ها و نکات ارزشمندشان بهره گرفته‌ایم.

از افراد بسیاری که در طول این مسیر ما را یاری کرده‌اند، سپاسگزاریم. علاوه بر خوانندگان گمنامی که نقدهایی سازنده کرده‌اند، مایلیم از دوستان و همکارانی نیز که بخش‌هایی از این کتاب را به دقت مطالعه کرده و بازخوردهای ارزشمندی به ما داده‌اند، تشکر کنیم. این افراد فریک کولومبین^۳، هنک درایسن^۴، مارتین کاستر^۵، آیلین مویر^۶ و مارتین اوستریان^۷ بوده‌اند. همچنین ریوکه مایل است از پیتیر ناس^۸ که مشوق او از سال‌های اول علاقه‌مندی‌اش به انسان‌شناسی شهری بوده است، تشکر کند.

-
1. bauxite mining
 2. Moengo
 3. Freek Colombijn
 4. Henk Driessen
 5. Martijn Koster
 6. Eileen Moyer
 7. Martijn Oosterbaan
 8. Peter Nas

این کتاب بدون کمک کاترین آنگ^۱، ویراستار انتشارات راتلج هرگز نوشته نمی‌شد. او بود که پیشنهاد نوشتن کتاب را مطرح و با همکاری لولا هار^۲ در طول مسیر به ما کمک کرد. همچنین از همسران خود وین مادست و آیوو بول به خاطر تشویق‌ها و صبوری‌شان در زمان نوشتن کتاب سپاسگزاریم. از والدین آنوک به خاطر نگهداری از بچه‌ها که نگارش کتاب را برای ما آسان کرد، تشکر می‌کنیم. امیدواریم که این کتاب به کلاس‌های درس و قفسه‌های کتاب‌خواندگانی راه پیدا کند که مشتاق‌اند درباره‌ی رویکردهای متفاوت انسان‌شناسی شهری به زندگی شهری، بیشتر بدانند.

ریوکه جفی و آنوک دی کانینگ

آمستردام، مه ۲۰۱۵